

U.C. 56

10º Legajo.

numº

Ad vienam primae Academice vero dictio rem.

Lam y de Raa

Nº 6. Introducción de la Prim.^a
Academia applicada

80

1800

Ad primam pul-
mæ Academiæ introduc-
tionem
Oratio.

*P*antus mihi (Prael. M.) hic pia
cetens celebrandus est dies; Ut siquid
Fælicitatis mihi tribuendum sit, id
quidem ab illo originem, trahere n=
deatur. Modicè siquidem è mater-
nis discipulis eductus, ad Comunem
Omnibus ita Lucem editus sum;
non tam ut in tantis inter vagitus
digerem, quam ut summis per-
fusus gaudis exultarem. Non
solum quo Sancti Spiritus gra-
tia Sacro Baptismatis fonte
à communibus. Idæ sordibus,
ablutus, corpore Ecclesiae mem-
brum sicut indignus ~~accusatus~~ —

29

Sed huius tam Academicorum
corporis Caput, hoc ipso die, non meis
quidem meritis, sed vestra proflua
gratia constituerer. In quo licet,
pro tanta honoris significacione zu-
bore non suffundi non possem: eo-
lamen Lætitiae summo vestro bene-
ficio affectus, progressum sum, ut
alii sane mihi non videar pro-
gressurus. Gaudio (non diffiteor)
Ios me primum in tanto Cœtu con-
stituisse; Gaudio (lateor enim) Ios
me primum ad dicendum desig-
nasse: id enim hæc mihi gratia ju-
xe tubus, quod jure quidem op-
timo debebatur. Gaudio enim;
non quia Caput tanti Corporis =
constitutus sim; quid enim tan-
tum mihi presumere fas esse po-
test? Sed gaudio, Ios jus meum
mihi non denegasse; cum mihi pri-
mum in hoc Cœtu ducere precepis-
tis. Quis enim puer bonus pro-

xumperere verba, aut debuit, aut po-
tuit; nisi qui prius mente hunc Cœ-
lum Barcinone Constituendum
intus Ardissime concepit? Vbi que-
so à Vobis nunc M. à quo primum
hoc votum accepistis? à quo primum
hanc Opinionem auscultastis? Mihi
quidem, si suum cuique tribuen-
dum est, mihi quidem non hoc tri-
bueret non potestis. Quid igitur?
Mihi idem primum puxe non Ictan-
dum est? Mihi primum non di-
cendum? Idendum Sané: nisi pra-
gaudy magnitudine mihi dicere
occludatur.

Pot enim, et tanta hunc circumstant
diem, quem ad Academiæ ^{In principiis} desig-
natis; ut adjuncta Durino concilio
glomerata esse Ideantur, quo mi-
nus ab humana mente Compaten-
tur. Autque in primis, ut memo-
randi ⁱⁿ primis præterea, circumstan-

tiām p̄tēbo illam, quod eo dīe Academīa
inchoetur, quo Clāxiſſimi —
Ecclēſiā P̄nicipes, Chriſtique Apos-
toli, Philiſpus, et Jacobus Galicem —
Ita cuiusum Martyrio consuma-
unt; Ut ſeiliſet eorum in Studijs e-
multi ingenium contorquentes, nomi-
niſ immortaliſtate Academici Bro-
nentur. Prætereo itidem diem cele-
berrimum, quo Et̄ clāxiſſimum —
Hispaniarum Regis nostri Philip-
pi nomen celebretur; Ut ex tanti no-
minis Clāxitate Academīa clāxi-
tas arquatur. Hæc enim Omnia
prætermittaſta censū, né quæ ſin-
gula Subtilibus ingenij ſigillatim
mandata ſunt, q̄s confusé omni-
bus oratiō deſſe irdeatur.

C Illud tamen præteſundum non
est, quod Kalendis Mayi instaurau-
tux. Cum enim Kalendæ à Ca-
landa plebe Calandisque diebus —

dictæ sint: quid Kalendaxum feli-
ciss excoigitam hac Academia po-
tuit; in qua pro Plebe flos nobis
litteris, et Splendor; pro diebus, Exer-
citus eius nomini adscriptus? Nec
alij quam Itays Statui Academe-
miae fas fuit: Cum enim juxta
Ordinum, a Maioribus, quorum
concilio gubernandam, ac tuendam
Remp. Statuit Romulus Mensis
hic Maius dictus sit:

Mline sua Maiores tubuire vocabu-
la Mayo:

Quos Dobis' Maiores existimare pos-
sim, siue maiores Vestri a retroachis
Sæculis memoria repetantur, siue
Destra iudicia in gubernanda,-
tuendaque aliquando Repub. au-
spicentur?

Quid preterea Academia apud
Athenienses, a quibus dicitur Ori-
ginem fuit, si fides Phitaco

abhibenda est nisi Locus ambulacris, umbrosus,
arboribus, floribus ornatus, et son-
ibus? Maio igitur mense Academ-
ia efflorescere, amenissimis inge-
niorum floribus delectare, uberrimi-
morum spe fructum, animos om-
nium exigere non debuit, cum exigi-
tux? Et merito quidem; siue hu-
mos Graeciae Academicos imitemur,
siue potiore parte Maiores nostros Pro-
vensales, viros longe omnium Sa-
pientissimos consequamur. Re-
cordamini A. H. Exdihissimos illos-
plexores, quorum nominis Clarita-
tem nulla tempora obscurabit obli-
vio; Recordamini illos Septem
Potosa Inventores, a quibus xi-
mallem Poeticam Nationes omnes
didicisse non diffitentur; Recor-
damini inquam Celeberrimam
illam Academiam anno ana-
litate Domini 1323 Potosa-

institutam, non nisi in Irundaxio esse ce-
lebratam; locus enim floribus deligen-
tibus ad Academiam situs 2rsus est, ut
ingenia maiorum nostrorum, sicut, et
Grecorum efflorescere videarentur. Ut
igitur tantorum Sapientum sequa-
mox Vespaçia; quodnam tempus ope-
ratus ad Academæ principum,
quam Mensis hic Maius floribus
pacundissimus exquiri potuit? Ita sa-
ne te Comprobant ydem Sapientissimi
Inventores; hoc enim Mense, hoc eodem
die, Kalendis Sicilicet Maiis, Calahs voca-
tisque ad certamen Indique Sapientissi-
mis Irixis Academiam publice celebra-
re consueverunt. Ibi quodnam Irctoxi-
bus præmium Statutum putabhs, nu-
si Florem, etiam, ut in omnibus efflo-
rescere videarentur? Clavea viola Sta-
tuta fuit, quam qui melius effingebat,
inveniret, Componeret, sibi ad nominis
sui Coronam, remunerandus reficeret.
Et prie quidem optimo, Ad. ut quos-

mentis virtus ad Certamen exitanet, ijsa-
ne humilitatis Viola coronarentur. In-
stauanda igitur vetustissima illa, omni-
busque probatissima Academia nobis
est, ut omnibus gentibus efflorescere videa-
tua. Ad quam etiam Deus innuere
michi videntur, si de Arcanis Cœlestibus ho-
mini loqui fas est; cum Durno Conci-
lio Rosary Festivitas Academica insti-
tuenda feliciter occurrerit, ut Parentum
nostrorum Viola, melioris matris Rosa
compensem. Quæ dum inter Flores u-
gina constitutæ, principem hanc Acad-
emiam inter Ceteras Constituere Videar-
tux.

Quid igitur Superest, nisi huic Pun-
cipatu, et huic Bascinonensi Urbi con-
gratulemur; Quæ enim Summi Splen-
doris his temporibus difficillimus amu-
sunt, hoc mihi die recuperanda ursa sunt.
Fateor quidem, A. quothescumque puz-
texit temporis memoriā repetō, et mihi
necessitatem nostram Sapientissimorum
quoxundam Viroxum Fontem Vexi-

99
mum amisisse recordor; facere non pos-
sum, quin tantam prosequar. Lachry-
mis calamitatem. Cum mente recolo ha-

Lendas. Maias, quibus vacantes Ca-
thedrae publicabantur, At quique vellent
ad eorum occupationem opponerentur:

Sola hęc Academica instituto, eodem ip-
so die, ^{Divinitatis} Neor confirmata, solatum mihi,
et Universae Cūtati potuit afferre. Quod
amplitudinis cordibus nostis, letitia ipsa
consecrati hodie Episcopi, qui ex Canonici-
ca Bacanionensi Cathedra, ad Gerunden-
sem Episcopalem sedem electus merito
fuit, quid, quantumque in quam amau-
tudinis nobis omnibus afficeret, nisi quod a-
misa Universitate, in posterum amissi-
semus hac Academica institutione maior
spes dignitatis huic Cūtah affulgeret. Su-
geret pariter pure optimo hac ipso die Bac-
anionensis Cūtas memora repetens püs-
illud præclarissimum Kalendis Maiis, ho-
noratos Noblesque Cives creare posse, et
constituere; nisi hoc ipso die constituta Plea-
demia, hoc tantum bonum iridexet cum mag-
no genore posse recuperare. Letandum
quidem nostris Cūtis hoc die, Cives de re-
pub. Benemeritos Nobles posse constituere;
Sed potiori causa hoc ipso die sibi letandū

est, cum quod Principi denegatur, hac Academia instituta, huic Curiae comparatus.
Prae sebi exeat ante facere, quod facere lex
ipse poterat, p[ro]p[ter]e nobilitatis donare aliquos:
nunc vero hac Academica institutione non so-
lum efficer nobiles, sed nobiles etiam Nobilitates -
effici, eisque de Nobilitate bene meritos rad-
dere (quod in Regia manu non est) huic-
Curiae comparatus. Ad hunc igitur Nobili-
tatis splendorem proceritate Nobilissimi. Huius:
In hoc litterarum studiorum incumbite; nihil
enim est quod nobis majorum fructu gloriq[ue]
que esse possit. Quapropter, ut per illam -
spem, quam Adolescentes de nobis excitas-
tis, per fructum illum, quem matuxo tem-
pore reipub. promisisti gloriosissimo huic-
labori insiste, ne in medio cursu emulorū
audib[us] deficeret irideamini. Mut non suci-
punda haec causa fuit (ut Ciceronis oratione
mar) aut cum eam suscepisti, debuisti ad
finem producere. Ad finem, non quod
illis, aut finibus, aut terminis circum-
cubi Academicorum gloria possit. Cum im-
mortaliat[er] Academica laus, honor, et splen-
dor preparetur; sed ut eum finem ase-
quamini, ut Nobilitatem illam, quā a Ma-
ioribus accepisti, maioribus studiorum
exauditionis, et solitae ornamenti glorio-
sissimis illustris. Dicit.